

Dokumento originalas nebus siunčiamas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Savivaldybių jaunimo reikalų
koordinatoriams

2013 -12- 13 Nr. (17.2-41) SD - 8436

DĖL KONSULTACIJŲ SU JAUNIMU ORGANIZAVIMO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija dėkoja savivaldybių jaunimo reikalų koordinatoriams už pagalbą organizuojant diskusijas su jaunimu ir ekspertais, dirbančiais jaunimo srityje savivaldybėse Lietuvai pirmininkaujant Europos Sąjungos Tarybai šių metų antrąjį pusmetį. Savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių indėlis buvo labai svarbus ir padėjo išsiaiškinti jaunimo nuomonę, užtikrinant struktūrinio dialogo su jaunimu plėtrą Lietuvoje.

2014 m. pirmininkavimą Europos Sąjungos Tarybai pradės Graikija, kurios prioritetas jaunimo srityje – socialinis verslumas ir socialinė įtrauktis. Šiuo metu organizuojant konsultacijas–diskusijas su jaunimu siekiama išsiaiškinti jaunų žmonių nuomonę pirmininkaujančios šalies pateiktais klausimais.

Todėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija prašo Jūsų suorganizuoti ekspertų konsultacijas–diskusijas bei diskusijas su jaunimu (rekomendacijos ir papildoma medžiaga pridedama).

Apibendrintą medžiagą apie diskusijų rezultatus (1-2 psl.) prašome pateikti raštu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ir el. paštu Justina.Alsyte@socmin.lt bei international@lijot.lt iki 2014 m. sausio 28 d.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

PRIDEDAMA:

1. Rekomendacijos konsultacijoms su jaunimu ir ekspertais vykdyti, 2 lapai.
2. Struktūrinio dialogo klausimynas, įgyvendinant antrąją III-ojo Struktūrinio dialogo ciklo fazę, 4 lapai.

Viceministras

Laisvūnas Bartkevičius

Justina Alsytė-Gogelienė, tel. 2668134, el. p. Justina.Alsyte@socmin.lt

REKOMENDACIJOS KONSULTACIJOMS SU JAUNIMU IR EKSPERTAIS VYKDYTI

Kiekvienais metais jaunimui aktualiomis temomis yra organizuojamos apklausos, diskusijos, anketavimai, kurių metu surinkta informacija yra išanalizuojama, apibendrinama ir pateikiama Europos Komisijai, o sprendimai priimami ES Tarybos lygmeniu.

2014 metų I pusmetį su ES šalių jaunimu¹ diskutuojama **SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES IR JAUNIMO VERSLUMO** tema.

Prašome Jūsų organizuoti ir moderuoti konsultacijas-diskusijas su Jūsų organizacijos lankytojais / paslaugos gavėjais, t.y. jaunimu, bei ekspertais, dirbančiais su jaunimu. Pagal pateiktus klausimus.

Rekomenduojame:

1. Diskusijos pradžioje padaryti įvadą, apie tai, kad Europos lygmeniu vykstančios konsultacijos su jaunimu (kitai dar vadinamas struktūrinis dialogas su jaunimu) yra nuolatinis procesas. Konsultacijos su jaunimu vyksta kas pusę metų vis kita tema. 2013 m. I-ą pusmetį (ES Tarybai pirmininkaujant Airijai) diskusijų tema – socialinė įtrauktis ir kokybiškas darbas su jaunimu, 2013 m. II-ą pusmetį (ES Tarybai pirmininkaujant Lietuvai – socialinė įtrauktis ir niekur nesimokantis, nedirbantis ir mokymuose nedalyvaujantis jaunimas), 2014 m. I-ą pusmetį (ES Tarybai pirmininkaujant Graikijai – socialinė įtrauktis ir jaunimo verslumas).

Kiekvieno jauno žmogaus nuomonė yra svarbi. Jaunimas, dalyvaujantis konsultacijose, gali ir daro poveikį priimamiems sprendimams! (žr. schemą žemiau).

Po konsultacijų-diskusijų su jaunais žmonėmis atsakingos institucijos (Lietuvoje – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija) jaunų žmonių nuomonę siunčia Europos Komisijai, kur tų konsultacijų pagrindu (t.y. jaunų žmonių nuomonės/ balso pagrindu) yra organizuojamos ES jaunimo konferencijos, o jų rezultatai – priimti sprendimai vėliau yra įtvirtinami ES Tarybos dokumente – rezoliucijoje. Rezoliucijas turi įgyvendinti visos ES šalys narės, tarp jų ir Lietuva.

2. Diskusijos pradžioje taip pat siūlome kartu su jaunimu „pasitikrinti“, kaip jie supranta, kas yra socialinė įtrauktis, jaunimo verslumas.

Paprastai *jaunimo socialinė įtrauktis* reiškia palankias sąlygas naudotis paslaugomis, pavyzdžiui, sveikatos priežiūros, formaliojo švietimo, neformaliojo mokymosi ir savišvietos, informacinių ir ryšių technologijų (IRT), kultūros, aprūpinimo būstu, socialinėmis paslaugomis ir užimtumo srityje nepaisant lyties, rasės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos.

3. Diskusijos dalyvių skaičius – ne daugiau nei 15 jaunų žmonių.

4. Fiksuokite visų dalyvių pasisakymus. Pateiktus 3 klausimus galima skaidyti/ dalinti į smulkesnius, mažesnius, priklausomai nuo dalyvaujančiųjų diskusijoje jaunų žmonių poreikio.

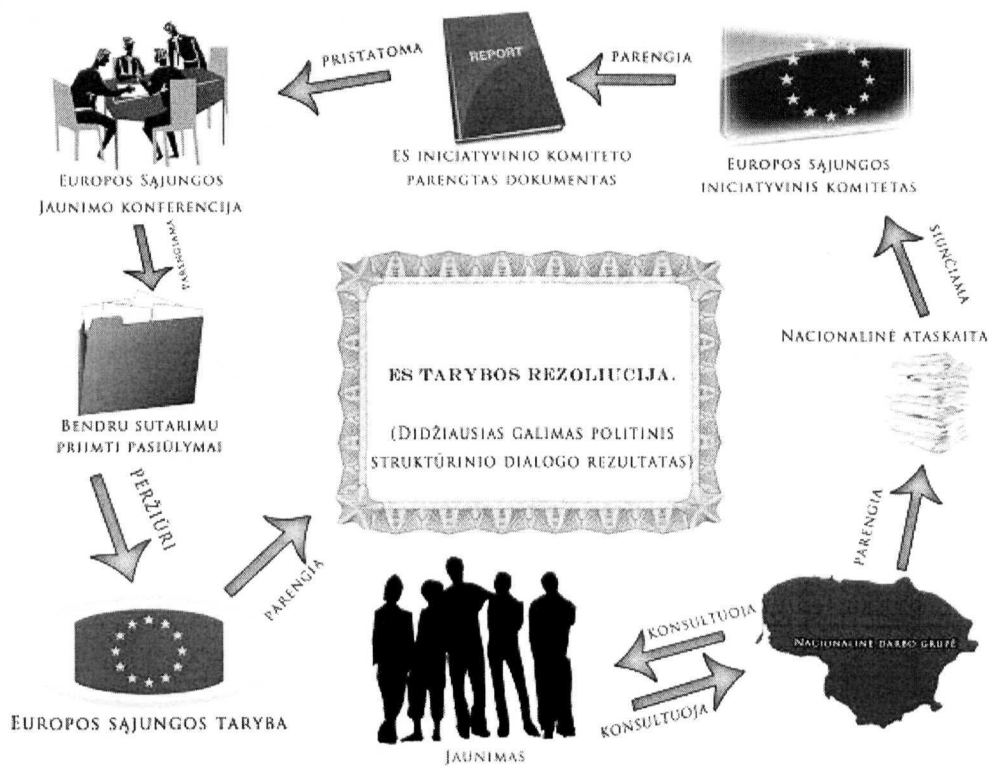
5. Apibendrintą diskusijos medžiagą (ne daugiau nei 1 psl.) prašome pateikti raštu iki 2014 m. sausio 28 d. el. paštais international@lijot.lt; justina.alsyte@socmin.lt. Pažymėkite, kur ir kada vyko konsultacija su jaunais žmonėmis, kiek jaunų žmonių dalyvavo konsultacijoje.

¹ Lietuvoje jaunimu laikomi jauni žmonės nuo 14 iki 29 metų.

Plačiau apie struktūrinį dialogą galite rasti www.jrd.lt skiltyje „Informacija jaunimui“ / „Struktūrinis dialogas“.

Artėjant Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai, kviečiame jaunus žmones sužinoti daugiau ir prisijungti prie facebook puslapio: www.facebook.com/sprendimus.priimame.kartu

Pridedame informacijos (jaunimo nuomonės) perdavimo schemą, kad jauni žmonės matytų prasmę dalyvauti diskusijoje ir padėti priimti visos Europos jaunimui palankesnius teisės aktus.

Struktūrinio dialogo klausimynas, įgyvendinant antrąją III-ojo Struktūrinio dialogo ciklo fazę

Parengė Nacionalinė darbo grupė

ES Jaunimo konferencijos Vilniuje išvados teigia, kad:

„ES šalys narės turi užtikrinti, kad švietimo sistemos būtų pritaikytos besimokantiems asmenims <...>”

1. Kaip manai, kas turėtų būti padaryta, kad švietimas (bendrasis ir neformalusis ugdymas, profesinis mokymas, aukštasis mokslas, mokymai) atlieptų individualius jaunų žmonių poreikius bei užtikrintų jiems lygias mokymosi ir dalyvavimo galimybes?

Lankstus mokymosi/mokymų grafikas

Galimybė derinti mokymąsi su darbu

Mokymosi programos koregavimas pagal besimokančiojo poreikius

Individualaus mokymosi valandos su mokytoju/dėstytoju/konsultantu/mentoriumi

Mokymasis nuotoliniu būdu

Suteikiamos mokymosi priemonės negalintiems jų įsigyti

Nemokamas mokslas

Šeimos bei mokymosi suderinamumas

Kita _____

Neturiu nuomonės

ES Jaunimo konferencijos Vilniuje išvadose rašoma:

„ES šalys narės turi užtikrinti, kad jų teisinės struktūros apsaugotų jaunus žmones nuo diskriminacijos dėl amžiaus ir kad jauni žmonės gautų tokias pat darbo sąlygas, atlygį ir teises kaip ir kiti darbuotojai, suteikiant galimybę stiprinti solidarumą tarp skirtingo amžiaus grupių.“

2. Kaip manai, kas turėtų būti padaryta siekiant, jog jauni žmonės nebūtų diskriminuojami darbo rinkoje ir kokių veiksmų turėtų būti imtasi tam, kad sumažėtų nestabilių, trumpalaikių, menkai apmokamų darbo pasiūlymų jauniems žmonėms?

Kompetencijų, įgytų neformaliojo ugdymo, savanoriškos veiklos metu, patvirtinimas ir pripažinimas

Mokestinės lengvatos darbdaviams

Stabili mokestinė sistema

Subsidijos naujai pradedantiems dirbti darbuotojams

Skatinti įmones pačias apmokyti sau reikalingus darbuotojus

Finansinė parama darbdaviams apmokantiems jaunus žmones dirbti

Darbu reikalingų kompetencijų tobulinimo kursai jaunimui

Savanoriavimo, dalyvavimo visuomeninėje veikloje, praktikos/stažuočių kaip darbo patirties įskaitymas/patvirtinimas/pripažinimas/įskaičiavimas

Mokymas, kuomet besimokant įgyjama ir darbo patirtis
Šeimos bei darbo santykių suderinamumas
Kita _____
Neturiu nuomonės

3. Kaip manai, kas padėtų stiprinti bendradarbiavimą tarp jaunų ir vyresnio amžiaus žmonių?

Bendros veiklos kartu: projektai, išvykos, ekspedicijos ir t.t.
Skatinama skirtingo amžiaus žmonių savanorystė kartu ar vieni kitiems padedant
Įvairios programos, kur vyresnieji galėtų padėti jaunesniesiems
Įvairios programos, kur jaunesnieji galėtų padėti vyresniesiems
Kita _____
Neturiu nuomonės

*ES Jaunimo konferencijos Vilniuje išvados teigia, kad:
„Vyriausybės turi didinti jaunimo užimtumą, suteikdamos mokestines paskatas darbdaviams kurti kokybiškas darbo vietas <...>“*

4. Kaip manai, kokios priemonės užtikrintų daugiau darbo vietų jauniems žmonėms ir užtikrintų tų darbų kokybę? Kokį konkretų pavyzdį galėtumei pateikti?

5. Kas, tavo nuomonė, suteiktų daugiau kokybiško praktinio mokymosi galimybių?

Galimybė atlikti praktiką pasirašant sutartį tik tarp praktikos atlikimo vietos¹ ir tavęs
Finansinė parama ar lengvatos verslo įmonėms, priimančioms praktikantus
Galimybė jauniems žmonėms atlikti praktiką ne studijų metu
Finansinis atlygis praktikantus kuruojančiam asmeniui praktikos atlikimo vietoje
Praktikantus kuruojančių asmenų apmokymas
Praktikanto didesnis į(si)traukimas į įmonės veiklas
Švietimo sistemos ir darbo rinkos poreikių suderinamumas
Kita _____
Neturiu nuomonės

6. Ugdymas, įsidarbinimas, informavimas, tinkamas ir prieinamas būstas ir jaunimui patrauklios socialinės paslaugos buvo analizuojamos ankstesnėse ciklo fazėse. Kokias kitas priemones būtina plėtoti ir tobulinti, siekiant jaunų žmonių socialinės įtraukties?“

*ES Jaunimo konferencijos Vilniuje išvados teigia, kad:
„Vyriausybės turi remti verslumą, supaprastindamos administracines procedūras per „vieno langelio“ bei interneto paslaugas ir galimybę gauti nemokamą teisinę pagalbą, taip pat suteikdamos finansinę paramą ir mokesčių lengvatas jauniems verslininkams, ir paskatinti privačias investicijas į naujai steigiamas įmones.“*

¹ Šiuo metu galio trišalių sutarčių tarp aukštosios mokyklos, praktikanto ir praktikos atlikimo vietos tvarka

7. Kaip jaunimo verslumo iniciatyvos gali prisidėti mažinant jaunimo socialinę atskirtį?

Sukuria naujas darbo vietas

Padedą jauniems žmonės įgyti darbinės patirties ir įgūdžių

Padedą jauniems žmonės pradėti savarankišką gyvenimą

Teikia papildomų socialinių paslaugų socialinę atskirtį patiriantiems jaunuoliams

Kita _____

Neturiu nuomonės

8. Kokios konkrečios priemonės turi būti įgyvendintos šiose srityse, siekiant padėti jauniems žmonėms vystyti verslumo iniciatyvas:

- Plėtoti jaunų žmonių verslumo įgūdžius bendrojo ugdymo ir aukštosiose mokyklose bei neformalaus ugdymo ir neformalaus mokymosi veiklose;
- Pripažinti ir pagerinti mokomąją jaunimo iniciatyvų skatinančių verslumo įgūdžius vertę;
- Sumažinti administracinius reikalavimus verslo kūrimui;
- Pagerinti finansinės paramos prieinamumą naujai steigiamiems verslams;
- Pagerinti jaunų verslininkų saugumą ir stabilumą.

9. Kaip manai, kas padėtų jauniems žmonių įgyti verslumo įgūdžių bendrojo ugdymo, profesinėse ir aukštosiose mokyklose bei neformaliojo ugdymo ir mokymosi veiklose?

Finansinio raštingumo užsiėmimai ir praktinė veikla

Supažindinimas su įstatymais reglamentuojančiais verslo santykius

Supažindinimas su rinkos poreikiais

Galimybė mokytis iš savo verslą sukūrusių asmenų

Kita _____

Neturiu nuomonės

10. Kaip manai, kaip būtų galima patvirtinti ir pripažinti verslumo kompetencijas įgytas įvairių jaunimo iniciatyvų metu?

Sukurti tokių kompetencijų patvirtinimo sistemą

Sukurti mokomąją metodiką siekiant įgyti verslumo įgūdžių

Suteikti papildomus balus stojant į aukštąsias mokyklas dalyvavusiems tokios iniciatyvose

Kita _____

Neturiu nuomonės

11. Kaip manai, kas padėtų gerinti verslumo galimybes mažiau galimybių turintiems ir gyvenantiems atokiose vietovėse jauniems žmonėms?

Mokestinės lengvatos pradedantiems verslą

Finansinė parama pradedantiems verslą (darbo užmokesčio kompensacijos, galimybė gauti paskolą lengvatinėm sąlygomis)

Pagalba registruojant verslą bei tvarkant kitus formalumus

Finansinio raštingumo, buhalterinės apskaitos mokymai

Galimybė gauti reikiamą informaciją ir pagalbą mažuosiuose miestuose ir miesteliuose

Galimybė gauti reikiamą informaciją ir pagalbą internetu

Kita _____

Neturiu nuomonės

12. Kaip manai, kaip būtų galima skatinti jaunimo verslumą, kuris daro teigiamą socialinę įtaką visuomenei ir skatina bendradarbiavimą?

Skatinti tokių įmonių veiklą finansiškai (mokestinės lengvatos)

Supažindinti su geraisiais tokių verslų pavyzdžiais

Parama socialiniam verslui

Supažinti su visuomenės ir vietos bendruomenės poreikiais

Vykdam mokymus jaunesiems verslininkams skirti dėmesnio jų vertybinių nuostatų formavimui

Kita _____

Neturiu nuomonės

13. Kokius geruosius jaunimo verslumo praktikų pavyzdžius žinote ir galite įvardinti?

PRAŠOME APIBENDRINTI KONSULTACIJOS-DISKUSIJOS REZULTATUS ŠIOJE LENTELĖJE:

Eil. Nr.	Klausimai	Atsakymai
1.	Savivaldybė	
2.	Diskusiją organizavo (pareigos, vardas, pavardė, tel.nr., el.p.)	
3.	Diskusijoje dalyvavo (dalyvių skaičius)	
4.	Diskusijoje dalyvavo (atstovautų organizacijų, institucijų pavadinimai)	
5.	Diskusijos metu pateiktos išvados ir ekspertų siūlomos rekomendacijos (išskirkite po tris pagrindinius punktus pagal pateiktus 13 klausimų)	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13.